

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до освітньої програми
Херсонської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів №4
Херсонської міської ради на 2019/2020 навчальний рік
І. Загальні засади

1. Херсонська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів № 4 Херсонської міської ради – заклад загальної середньої освіти, створений рішенням Херсонського міськвиконкому 29 серпня 1962 року № 977, перебуває в комунальній власності.

Юридична адреса школи: 73042 м. Херсон, вул. Кости Хетагурова, буд.59, тел. 37-28-53, 37-28-97; e-mail: school-4-kherson@ukr.net

У школі організовані класи загальноосвітнього навчання, спеціальні класи для дітей з особливими освітніми потребами, класи з інклюзивною формою навчання, заочні класи для засуджених Північної виправної колонії № 90.

У 10-11 класах ураховано запити учнів, їхні потреби, тому організовано профільне навчання за філологічним напрямом – профіль української філології (10, 11 класи).

Орієнтовна кількість учнів на 2019/2020 навчальний рік

Усього класів 30 + 4 заочних ПВК 90; учнів 792 + 101 в заочних класах

Ступені навчання	Загальноосвітні класи		Класи з інклюзивною формою навчання		Спеціальні класи для учнів з особливими освітніми потребами		Заочні класи для засуджених Північної виправної колонії № 90	
	кількість класів	у них учнів	кількість класів	у них учнів	кількість класів	у них учнів	кількість класів	у них учнів
Школа І ступеня (1-4 класи)	15	383	4	99	3	39	-	-
Школа II ступеня (5-9 класи)	13	351	-	-	4	60	1	26
Школа III ступеня (10-11,12 класи)	2	58	1	28	-	-	3	76
Усього	30	792	5	127	7	99	4	102

2. Планування освітнього процесу здійснюється відповідно до Конституції України, законів України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», "Про охорону дитинства", "Про реабілітацію інвалідів в Україні", "Про психіатричну

допомогу", Положення про загальноосвітній навчальний заклад, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 27 серпня 2010 р. № 778, власного Статуту, Положення про вечірню (змінну) середню загальноосвітню школу, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 4 липня 2005 року № 397 із змінами і доповненнями, внесеними наказом Міністерства, освіти і науки, молоді та спорту від 21 вересня 2011 р. № 1093 та Положення про умови навчання та отримання базової та повної загальної середньої освіти особами, засудженими до позбавлення волі, у загальноосвітніх навчальних закладах при установах кримінально-виконавчої системи, затвердженим спільним наказом Міністерства освіти і науки України й Державного департаменту України з питань виконання покарань від 01.03.2002 р. № 154/55 із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти і науки від 07.11.2003 р. № 742/210, Положення про загальноосвітній навчальний заклад, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27 серпня 2010 р. № 778, Положення про спеціальні класи для навчання дітей з особливими освітніми потребами, Порядку організації інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 15 серпня 2011 р. N 872 зі змінами, затвердженими постановою кабміну №588 від 09.08.2017 року, листа Міністерства освіти і науки України від 01.07.2019 року №1/11-5966 «Щодо методичних рекомендацій про вивчення навчальних предметів у закладах загальної середньої освіти в 2019/2020 навчальному році».

Навчальні плани Херсонської загальноосвітньої школи I-III ступенів №4 Херсонської міської ради розроблені відповідно до Закону України «Про освіту», Державного стандарту початкової освіти», постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти», (постанов Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти» (5-9 класи), від 23 листопада 2011 року №1392(10,11 класи); з метою імплементації статті 64 Закону України «Про освіту» у спеціальних закладах загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами.

Навчальні плани складені з урахуванням сучасних підходів до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової, базової та повної загальної середньої освіти.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які мають реалізувати вчителі в рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання спрямовані на формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	<p>Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і</p>

		<p>перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
--	--	--

2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обрати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники,</p>
---	-------------------------------	---

		довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.
--	--	--

3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>

5	Інформаційноцифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи;</p>
---	------------------------------------	---

		<p>знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>
6	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії</p>

7	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p>
---	----------------------------------	---

		<p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>
--	--	--

8	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва</p>
10	Екологічна	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати</p>

	грамотність і здорове життя	<p>соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p>
--	-----------------------------	--

Такі ключові компетентності як уміння вчитися, ініціативність і

підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістовоінформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних із метою посилення пізнавального інтересу учнів до навчання і підвищення рівня їхньої загальної культури, створення умов для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду.

3. Відповідно до листа Міністерства освіти і науки України від 01.07.2019 року №1/11-5966 «Щодо методичних рекомендацій про вивчення навчальних предметів у закладах загальної середньої освіти в 2019/2020 навчальному році» робочий навчальний план на **2019/2020** навчальний рік розроблено:

Для 1А, Б класів відповідно до Постанови Кабінету Міністрів від 24.07.2019 року №688 «Про внесення змін до Державного стандарту початкової освіти» (додаток №12 Базового навчального плану початкової освіти для класів з української мовою навчання), типової освітньої програми для закладів загальної середньої освіти розробленої під керівництвом Савченко О.Я. (наказ МОН України від 21.03.2018 № 268).

Для 1В спеціального класу відповідно до Постанови Кабінету Міністрів від 24.07.2019 року №688 «Про внесення змін до Державного стандарту початкової освіти» (додаток №12 базового навчального плану початкової освіти для спеціальних зщакладів (класів) загальної середньої освіти з української мовою навчання дітей з особливими освітніми потребами), типової освітньої програми для закладів загальної середньої освіти розробленої під керівництвом Савченко О.Я. (наказ МОН України від 21.03.2018 № 268).

Для 1Г класу з інклюзивною формою навчання відповідно до Постанови Кабінету Міністрів від 24.07.2019 року №688 «Про внесення змін до Державного стандарту початкової освіти» (додаток №12 Базового навчального плану початкової освіти для класів з української мовою навчання та базового навчального плану початкової освіти для спеціальних зщакладів (класів) загальної середньої освіти з української мовою навчання дітей з особливими освітніми потребами), типової освітньої програми для закладів загальної середньої освіти розробленої під керівництвом Савченко О.Я. (наказ МОН України від 21.03.2018 № 268).

Для 2А, Б класів відповідно до Постанови Кабінету Міністрів від 24.07.2019 року №688 «Про внесення змін до Державного стандарту початкової освіти» (додаток №12 Базового навчального плану початкової освіти для класів з української мовою навчання), типової освітньої програми для закладів загальної середньої освіти розробленої під керівництвом Савченко О.Я. (наказ МОН України від 21.03.2018 № 268).

Для 2В класу з інклюзивною формою навчання відповідно до Постанови Кабінету Міністрів від 24.07.2019 року №688 «Про внесення змін до Державного стандарту початкової освіти» (додаток №12 Базового навчального плану початкової освіти для класів з української мовою навчання та базового навчального плану початкової освіти для спеціальних зщакладів (класів) загальної середньої освіти з української мовою навчання дітей з особливими освітніми потребами), типової освітньої програми для закладів загальної

середньої освіти розробленої під керівництвом Савченко О.Я. (наказ МОН України від 21.03.2018 № 268).

Для 3-4 загальноосвітніх класів відповідно до таблиці 1 типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти I ступеня, затвердженої наказом МОН України від 20.04.2018 р. № 407

Для 3В-4В спеціальних класів відповідно до таблиці 10 до типової освітньої програми спеціальних закладів загальної середньої освіти I ступеня для дітей з особливими освітніми потребами з навчанням українською мовою,

затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 25.06.2018 № 693, витягів інклюзивно ресурсного центру

Для 4Г класу з інклюзивною формою навчання відповідно до таблиці 1 типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти I ступеня, затвердженої наказом з наказом МОН України від 20.04.2018 р. № 407 та таблиці 10 до типової освітньої програми спеціальних закладів загальної середньої освіти I ступеня для дітей з особливими освітніми потребами, затвердженої наказом МОН України від 25.06.2018 №693, витягів інклюзивно ресурсного центру.

Для 5-х - 9-х класів - за типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 №405 (5,6 класи - додаток 1; 7-9 класи – додаток 10);

Для 11 класу - за типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти III ступеня, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 №408 (додатки 2,3);

Для 5В, 6В, 7В, 8В спеціальних класів - за типовою освітньою програмою спеціальних закладів загальної освіти II ступенів для дітей з особливими освітніми потребами, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від №627 від 12.06.2018 року зі змінами (наказ Міністерства освіти і науки України №815 від 26.07.2018 року, (додаток 16);

Для 10 класу з інклюзивною формою навчання - за типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти III ступеня, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 №408 (додатки 2,3) та висновків Херсонського інклюзивно-ресурсного центру.

Для заочних класів, які знаходяться на території Північної виправної колонії №90:

9 клас – відповідно до типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 №405 (додаток 16);

10,11,12 класи — відповідно до типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 №406 (додаток 25), листа Міністерства освіти і науки України від 30.08.2018 року №1/9-519 «Щодо освітніх програм для 10 класів з вечірньою формою здобуття освіти на 2018/2019 н.р.» 4. Навчання в освітньому закладі здійснюється українською мовою.

II. Структура 2019/2020 навчального року

1. Відповідно до статті 16 Закону України "Про загальну середню освіту" 2019/2020 навчальний рік починається 02 вересня 2019 року святом «День знань» і закінчується 29 травня 2020 року святом «Останнього дзвінка». 2. Відповідно до Порядку проведення державної підсумкової атестації, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 07 грудня 2018 року № 1369, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 02 січня 2019 року за № 8/32979 учні 4,9,11 та 9,12 заочних класів складають державну підсумкову атестацію. Перелік предметів для проведення державної підсумкової атестації для учнів початкової, основної та старшої школи, форму й терміни проведення Міністерством освіти і науки України буде затверджено додатково.

Вручення документів про освіту планується провести для здобувачів освіти, які закінчили 9 клас школи та 9 (заочний) клас ПВК-90, 6 червня; 11-й клас школи та 12 (заочний) клас ПВК-90 – 27 червня 2020 року. 3. Навчальні заняття організуються за семестровою системою: **I семестр - з 2 вересня по 24 грудня, II семестр - з 13 січня по 29 травня.**

4. Упродовж навчального року для учнів проводяться канікули:

**осінні з 28 жовтня до 03 листопада,
зимові з 26 грудня до 12 січня, весняні
з 30 березня до 05 квітня.**

5. У випадках запровадження карантину або припинення освітнього процесу з інших поважних причин засвоєння змісту кожного навчального предмета

забезпечується в повному обсязі за рахунок ущільнення та самостійного опрацювання учнями навчальних тем.

6. Освітній заклад працює в одну зміну в 5-денному навчальному режимі.
7. Тривалість уроків встановлена відповідно до Закону України "Про загальну середню освіту" і становить у перших класах - 35 хвилин, у 2-4 класах - 40 хвилин, у 5- 11 класах - 45 хвилин.
8. Уроки розпочинаються о 8.30 і проводяться за розкладом:

Школа І ст. (1-ші класи)

№№ уроків	Час уроків	Перерва
I урок	8.30 – 9.05	15 хвилин
II урок	9.20 – 9.55	30 хвилин
III урок	10.25 – 11.00	15 хвилин
IV урок	11.15 – 11.50	

Школа І ст. (2-4 класи)

№№ уроків	Час уроків	Перерва
I урок	8.30 – 9.10	15 хвилин
II урок	9.25 – 10.05	30 хвилин
III урок	10.35 – 11.15	15 хвилин
IV урок	11.30 – 12.10	10 хвилин
V урок	12.20 – 13.00	

Школа II-III ст. (5-11 класи)

1. № уроків	Час уроків	Перерва
1	8.30-09.15	10 хв.
2	9.25-10.10	20 хв.
3	10.30-11.15	20 хв.
4	11.35-12.20	20 хв.
5	12.40-13.25	10 хв.
6	13.35-14.20	10.хв.
7	14.30-15.15	5 хв.

III. Порядок вивчення окремих навчальних предметів

З метою виконання Державного стандарту освіти викладання навчальних предметів інваріантної складової забезпечується в повному обсязі годин, що передбачені типовими освітніми програмами.

Особливості використання годин варіативної складової робочого навчального плану у школі I ступеня (1-4 класи)

Навчально-виховна робота в початковій школі спрямована на адаптацію та соціалізацію дітей на першому етапі навчання, корекцію розвитку дітей, які потребують особливої уваги педагогів, інтеграцію дітей з особливими потребами у загальноосвітній простір (інклюзивна освіта).

У зв'язку з цим години варіативної складової робочого навчального плану використано наступним чином:

№ за порядком	Назва предмету	клас	Кількість годин	Програма (автори, назва, рік видання, видання)	Обґрунтування вибору
Курс за вибором					
1.	Логіка	3-А 3- Б 3- Г 4-А 4-Б 4-Г	1 1 1 1 1 1	Програма для учнів 2-4 класів «Логіка», автор О.Митник	За пропозиціями батьків та учнів.

Корекційно-розвиткові заняття

1	Ритміка	1В 2В 3В 3Г 4В 4Г	2 3 2 3 2 3	-	інкл.юзивне навчання спеціальний клас інкл.юзивне навчання спеціальний клас інкл.юзивне навчання спеціальний клас
2	Корекція розвитку	1В 1Г 2В 3В 3Г 4В 4Г	3 9 6 3 6 3 8	-	інкл.юзивне навчання спеціальний клас інкл.юзивне навчання спеціальний клас інкл.юзивне навчання спеціальний клас
3	Розвиток мовлення	1В 1Г 2В 3В 3Г 4В 4Г	3 4 6 3 6 3 7	-	інкл.юзивне навчання спеціальний клас інкл.юзивне навчання спеціальний клас інкл.юзивне навчання спеціальний клас

Збільшення годин на вивчення окремих предметів інваріантної складової					
1	Українська 1 3А 1 засвоєння Українська мова 3Г 1		2А 1 3Б 1 4А 1 4Б 1	мова та 2Б 1 читання 2Г Програма Міністерства предметів освіти і науки України	Забезпечення якості
Додаткові години на індивідуальні заняття					

№	Назва предмету	клас	Кількість годин	Програма (автори, назва, рік видання, видання)	Обґрунтування вибору
	Навчальні предмети початкової школи	1-А	1		Години виділено на проведення додаткових та індивідуальних занять з учнями, які
		1-Б	1		
		1-В	1		
		1Г	1		
		3В	1		потребують особливої уваги та з обдарованими учнями
		4В	1		

Особливості використання годин варіативної складової робочого навчального плану в школі II ступеня (5-9 класи)

Особливістю організації освітнього процесу в 5-9 класах є орієнтація на досягнення всіма учнями обов'язкового рівня знань навчальних дисциплін відповідно до державних вимог та стандартів, створення умов для навчання на більш високому рівні тим учням, які мають здібності, зацікавленість певними предметами.

Робочий навчальний план спрямований на виявлення та подальший розвиток творчих здібностей школярів, популяризацію державної мови та національних традицій, комунікативних навичок, формування стійких звичок і потреб у здоровому способі життя, формування активної життєвої позиції, з метою допрофільної підготовки учнів (філологічний, математичний профілі).

У зв'язку з цим години варіативної складової робочого навчального плану використані наступним чином:

№	Назва предмету	клас	Кількість годин	Програма (автори, назва, рік видання, видання)	Обґрунтування вибору
Курс за вибором					
1	Російська мова	8-А 8-Б 9	1 1 0,5	Програми для загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання. 5-11 класи./ За редакцією Т.Я. Фролової (2010 р.)	За заявами батьків, урахування мовних особливостей півдня України, продовження вивчення курсу російської мови з попередніх класів

2	Українознавство	5-А 5-Б 6-А 6-Б 7-А 7-Б 8-А 8-Б 9	1 1 1 1 1 1 0,5 0,5 1	Українознавство 5-11 клас. Програма курсу за вибором. Автор Кононенко П.П. Схвалена 03.07.2014 року інститутом інноваційних технологій і змісту.	З метою виховання патріотів, громадян української держави, формування в них національної свідомості.
Індивідуальні заняття, та консультації					
1	Математика	5-А 5-Б 6-А 6-Б	1 1 1 1		Робота з обдарованими учнями; підготовка до ДПА,
		7-А 7-Б 8-А 8-Б 9	1 1 0,5 0,5 0,5		допрофільна підготовка
2	Українська мова	7-А 7-Б 8-А 8-Б	0,5 0,5 0,5 0,5		Робота з обдарованими учнями, допрофільна підготовка
3	Англійська мова	5-А 5-Б 6-А 6-Б	1 1 1 1		Робота з обдарованими учнями
Факультативи					
1	Я-моє здоров'я- моє життя	6-А 6-Б	0,5 0,5	Програма рекомендована МОН України (лист Міністерства освіти і науки України від 08.12.2008 № 1/11-6200)	Виховання здорового способу життя
2	Дорослішай на здоров'я	8-А 8-Б	1 1	Програма рекомендована Міністерства освіти і науки України, молоді та спорту України (лист Міністерства освіти і науки України від 20.07.2012 № 1/11-12028)	Виховання здорового способу життя

3	Російська мова	7-А 7-Б	0,5 0,5	Русский язык. 5-9 классы. ПРОГРАММЫ для общеобразовательных учебных заведений с украинским языком обучения Факультативный курс (лист Міністерства освіти і науки України від 15.07.2013 № 1/11-11508)	За заявами батьків, урахування мовних особливостей регіону, продовження вивчення російської мови
4	Основи християнської етики	5-А 5-Б	0,5 0,5	Програма рекомендована МОН України (лист Міністерства освіти і науки України від 16.07.2015 № 1/11-10027)	Формування культури, толерантності, принципів християнської моралі

Використання годин варіативної складової робочого навчального плану для спеціальних класів та класу з інклюзивною формою навчання школи II ступеня

№	Назва предмету	клас	Кількість годин	Програма (автори, назва, рік видання, видання)	Обґрунтування вибору
Індивідуальні заняття, та консультації в спеціальних класах					
1	Математика	5-В 6-В 8-В	0,5 0,5 1		Забезпечення якості засвоєння предмета
2	Українська мова	5-В 6-В	0,5 0,5		Забезпечення якості
		7-В 8-В	0,5 1		засвоєння предмета
Корекційно-розвиткові заняття в спеціальних 5-8 класах					
1	Розвиток мовлення	5-В 6-В 7-В 8-В	1 1 1 1	Омельченко І.М., Федорович Л.О.. Програма з корекційно-розвиткової роботи «Розвиток мовлення» для 5-9 класів спеціальних загальноосвітніх закладів для дітей із ЗПР, 2016 р.	спец.клас спец.клас спец.клас спец.клас
2	Корекція розвитку	5-В 6-В 7-В 8-В	1 1 1 1	Логвінова І.П., Кучеренко О.Ю.. Програма з корекційно-розвиткової роботи «Корекція розвитку» для 5-9 класів спеціальних загальноосвітніх закладів для дітей із ЗПР, 2016 р.	спец.клас спец.клас спец.клас спец.клас

3	Ритміка	5-В 6-В	2	Федько Л.О., Безкоровайна Л.А.. Програма з корекційно-розвиткової роботи «Ритміка» для 5-9 класів спеціальних загальноосвітніх закладів для дітей з інтелектуальними порушеннями, 2016 р.	спец.клас
7-В		2	спец.клас		
8-В		2	спец.клас		
		2	спец.клас		

Особливості використання годин варіативної складової робочого навчального плану в школі III ступеня (10-11 класи)

Освітній процес у 10-11 класах спрямований на формування особистості старшокласників, підготовку їх до свідомого вибору професії. Навчальний план для 10-го та 11-го класів розроблений із урахуванням профілів навчання:

11 – української філології,

10 – української філології У зв'язку з цим години варіативної складової робочого навчального плану використані наступним чином:

<i>№</i>	<i>Назва предмету</i>	<i>клас</i>	<i>Кількість годин</i>	<i>Програма (автори, назва, рік видання, видання)</i>	<i>Обґрунтування вибору</i>
Збільшення годин на вивчення предметів					
1	Англійська мова	10 11	1 1	Програми, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 23.10.2017 № 1407	Підвищення рівня оволодіння предметом, підготовка до ЗНО
2	Математика	10 11	1 1		Підвищення рівня оволодіння предметом, підготовка до ЗНО
Спецкурс					
1	Українська мова. Робота з	10 11	1 1	Робота з навчальними текстами. Програма курсу за вибором комунікативної	Профіль української філології

	навчальним и текстами.			компетентності старшокласників. (О.М.Шуневич). Збірник курсів за вибором і факультативів з української мови за редакцією Таранік-Ткачук К.В. Київ. «Грамота», 2011р.	
--	---------------------------	--	--	--	--

Індивідуальні та групові заняття					
1	Математика	10 11	1 1		За заявами учнів, підготовка до ЗНО
2	Англійська мова	11	0,5		За заявами учнів, робота з обдарованими учнями, підготовка до ЗНО
3	Історія	11	0,5		За заявами учнів, робота з обдарованими учнями, підготовка до ЗНО

Профільне навчання організовано таким чином:

<i>Клас</i>	<i>Предмет</i>	<i>Кількість годин</i>	<i>Профіль</i>	<i>Обґрунтування вибору профілю</i>
10	Українська мова. Спецкурс «Робота з навчальними текстами» (автор Шуневич О.М.)	1	Філологічний напрям, українська філологія	Результати діагностування учнів та анкетування батьків
11	Українська мова. Спецкурс «Робота з навчальними текстами» (автор Шуневич О.М.)	1	Філологічний напрям, українська філологія	Результати діагностування учнів та анкетування батьків

Викладання предметів інваріантної складової, що не мають повної кількості годин, здійснюється впродовж року за розкладом уроків тижнів А і Б:

<i>Клас</i>	<i>Кількість годин</i>	<i>Предмет</i>
5А 5Б	3,5	Українська мова
6А	3,5	
6-Б	3,5	
7-А	3,5	
7-Б	2,5 2,5	
8-А	1,5	Історія України
8-Б	1,5	
9	1,5	
10	1,5	
11	1,5	
9	1,5	Географія
10	1,5	
7-А	1,5	Хімія
7-Б	1,5	
7-В	1,5	
10	1,5	
10	1,5	Захист Вітчизни
11	1,5	

Оцінювання навчальних досягнень учнів з названих предметів ведеться за семестрами. Річне оцінювання здійснюється в кінці навчального року.

Для недопущення перевантаження учнів у 2019/2020 навчальному році буде враховуватися їхнє навчання в закладах освіти іншого типу (художніх, музичних, спортивних школах тощо). Тому за рішенням педагогічної ради при оцінюванні таких учнів дозволяється враховувати результати їх навчання з відповідних предметів (музичне та образотворче мистецтво, трудове навчання, фізична культура) у позашкільних закладах.

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів у 2019/2020 навчальному році здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкілінтернатів), груп подовженого дня і

виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 6 березня 2002 року за № 229/6517 (зі змінами).

Розподіл на групи при вивченні предметів

Класи	Кількість учнів							
		Французька мова	Англ. мова	Трудове навчання (хлопці/дівчата)	Технології	Інформатика	Фізична культура	Українська мова
1А	30		+					
1Б	30		+					
1Г	30		+					
1В спец	12							
2А	30		+			+		
2Б	32		+			+		
2 В	28		+			+		
3А	31		+			+		
3Б	32		+			+		
3В спец.	13							
3Г інкл.	21		+			+		
4А	32		+			+		
4-Б	32		+			+		
4-В спец.	13							
4Г інкл.	22		+			+		
5А	34		+	+		+		
5Б	33		+	+		+		
5-В спец.	13							
6-А	33		+	+		+		
6-Б	34		+	+		+		
6-В спец.	15							
7-А	30	+	+	+		+		
7-Б	32	+	+	+		+		
7-В спец.	16	-						
8-А	31	+	+	+		+		
8-Б	30	+	+	+		+		

8-В спец.	16							
9	34	+	+	+		+		
10 інкл.	28	-	+	+	+	+	+	+
11	30	-	+	+	+	+	+	+

Особливості використання годин варіативної складової робочого навчального плану в заочних класах, розташованих на території Північної виправної колонії № 90

Освітній процес в заочних класах спрямований на забезпечення умов для якісної освіти та індивідуального розвитку особистих досягнень учнів, стимулювання їхньої творчої активності, найповнішої самореалізації в різних видах освітньої діяльності.

У зв'язку з цим години варіативної складової робочого навчального плану використані наступним чином:

<i>№</i>	<i>Назва предмету</i>	<i>клас</i>	<i>Кількість</i>	<i>Програма (автори, назва, рік видання)</i>	<i>Обґрунтування вибору</i>
Курс за вибором					
1.	Основи здоров'я	11 12	0,5 1	Програми ~~завжди~~ ^{контингенту} наказом МОН України від 14.08.2016 №826 контингенту	врахування особливостей
2.	Креслення	11 12	1 1		врахування особливостей
3.	Астрономія	12	0,5		врахування особливостей контингенту
Збільшення годин на вивчення предметів					
1.	Геометрія	11	0,5		врахування особливостей контингенту
2.	Інформатика	11	0,5		врахування особливостей контингенту
Факультативи					

1.	Математика	12	1	Програми Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України. «Ірраціональність у рівняннях, нерівностях і алгебраїчних виразах» (Єргіна О. В.) «Ранок», 2011 р.	Врахування особливостей контингенту
2.	Біологія	12	0,5	Програма затверджена наказом МОН України від 14.08.2016 №826	Врахування особливостей контингенту

Індивідуальні консультації в заочних класах, розташованих на території Північної виправної колонії № 90

<i>№ п/п</i>	<i>Предмет</i>	<i>Клас</i>	<i>Кількість годин</i>
1.	Українська мова	9	0,5
2.	Історія України	9	0,5
3.	Математика	9	0,5
4.	Фізика	9	0,5
5.	Хімія	9	0,5
6.	Англійська мова	9	0,5
7.	Біологія	9	0,5
8.	Інформатика	9	0,5

Залишається обов'язковою кількість заліків у кожному класі, відповідно:

- 10 клас – 28 годин,
- 11 клас – 28 годин,
- 12 клас – 28 годин